

וְאִמּוֹן דְּלִתְתָּא לְשׁוּיֵי תְּחוּת יִדְהָ, לָּא יְהִיבִין לִיהּ
 נְשָׁמָה אֶלָּא מִסְטָרָא דִּהָאֵי עֵבֵד. וּבְגִין דָּא אִם
 כְּבָנִים אִם כְּעֵבְדִּים. וּבְגִין דָּא (תהלים א ב) כִּי אִם
 בְּתוֹרַת ה' חֲפָצוֹ. וְאוּקְמוּהָ רַבְּנֵי דְלִית לְאַתְעֵסְקָא
 בַּר נָשׁ בְּאוֹרֵיתָא אֶלָּא בְּמַה שְּׁלְבוּ חֲפִין. אִית
 שְׁלְבוּ חֲפִין בְּסִתְרֵי אוֹרֵיתָא, כְּעוֹבְדָא דְבִרְאשִׁית
 וּבְמַעֲשֵׂה מְרַבְּבָה. וְאִית דְּלָא בְּעֵי אֶלָּא בְּפִשְׁטֵי
 אוֹרֵיתָא, דְּפִשְׁטִין אֲנוּן מִסְטָרָא דְעֵבֵד וְרִזִּין
 מִסְטָרָא דְמִלְכָּא. אֲדוּן וְעֵבֵד. וּבְגִין דָּא לְדָא
 אֶתְקַרֵי שְׁתִּילָא וּלְדָא נְטוּעָ. שְׁתוּל דְלִית לִיהּ
 קְשִׁירָא. וְנְטוּעָ דְלִית לִיהּ עֵקִירָא.

וְהַנְּחָה דְשִׁבְתָּ בְּרִשׁוֹת יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִיְהִי
 שְׂכִינְתָּא שִׁבְתָּ מִלְכְּתָא, לֹא צָרִיךְ לְמַעֲבֵד
 בֵּיהּ עֵקִירָא מִתְּהוּא חֲפִין, דְּאַתְמַר בֵּיהּ כִּי אִם

לשון הקודש

התורה. שפִּשְׁטִים הם מהצד של עֵבֵד,
 וסודות מהצד של המִלְכָּה. אֲדוּן וְעֵבֵד.
 ומשום זה לְזוּה נִקְרָא שְׁתוּל, וְלְזוּה נְטוּעָ.
 שְׁתוּל, שְׂאִין לוֹ קֶשֶׁר. וְנְטוּעָ, שְׂאִין לוֹ
 עֵקִירָה.

וְהַנְּחָה שֶׁל שִׁבְתָּ בְּרִשׁוֹת יְחִידוֹ שֶׁל
 עוֹלָם, היא הַשְּׂכִינָה שִׁבְתָּ מִלְכְּתָה, לֹא
 צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּהּ עֵקִירָה מֵאוּתוֹ חֲפִין,
 שְׂנֵאמַר בּוֹ כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חֲפָצוֹ,

שִׁתְּהִיהּ לְשַׁעֲבֹדוֹ, וְהָאֲמוֹת שְׁלִמְמָה
 לְשִׁים תַּחַת יְדוֹ, אִין נוֹתְנִים לוֹ נְשָׁמָה
 אֶלָּא מִצַּד הָעֵבֵד הַזֶּה. וּמִשׁוּם זֶה אִם
 כְּבָנִים אִם כְּעֵבְדִּים. וּמִשׁוּם זֶה (תהלים א) כִּי
 אִם בְּתוֹרַת ה' חֲפָצוֹ. וּפְרִשׁוּהָ חֲכָמִים,
 שְׁלֹא יִתְעַסֵּק אָדָם בְּתוֹרָה אֶלָּא בְּמַה
 שְּׁלְבוּ חֲפִין. יֵשׁ שְׁלְבוּ חֲפִין בְּסִתְרֵי
 תוֹרָה, בְּמַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית וּבְמַעֲשֵׂה
 מְרַבְּבָה, וְיֵשׁ שְׂאִין רוּצָה אֶלָּא בְּפִשְׁטֵי

בְּתוֹרַת ה' חֲפָצוֹ וְאוֹקְמוּהָ רַבָּנָן. אֵלָּא לְמַהוּי בִּיה
 קְבוּעַ. אֲבָל מִסְטָרָא דְעֵין חֲדַעַת טוֹב וְרַע, צָרִיד
 לְמַעַבְדַּ בִּיה עֵקִירָא לְמַהוּי מְטַלְטַל וְגַלִּי מֵאַתְר
 לְאַתְר, כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ רַבָּנָן דְּמַתְּנִיתִין, (דברים לג ג) אִף
 חוֹבְבַ עַמִּים וְגו', (דף קכז ע"ב) אֵלִין אַנּוּן דְּמִכְתָּתִין
 רַגְלִיחוֹן מִמְדִּינָה לְמְדִינָה.

וְדַרְשִׁינָן לִיה דְּהָכִי קְאָמַר בְּזַמְנָא דְאַתְּ חוֹבְבַ
 עַמִּים בְּגִלּוֹתָא בְּחוּבִין דְּדָרָא. כָּל
 קְדוּשָׁיו יִהְיוּ בְּיַדְךָ, וּלְבַתֵּר אָמַר וְהִם תִּכְפוּ לְרַגְלִיךָ,
 אֵלִין אַנּוּן דְּמִכְתָּתִין רַגְלִיחוֹן מִמְדִּינָה לְמְדִינָה
 וּמֵאַתְר לְאַתְר, לְשָׂא וְלַתֵּן בְּמִשָּׂא וּבְמִתָּן
 דְּאוֹרִיתָא, וְעַל דְּאֲזִלִין מְטַלְטְלִין מֵאַתְר לְאַתְר
 אֶתְחַשִּׁיב לֹון בְּגִלְגּוּל.

דְּשִׁבְעַ מִינֵי עֲנִיּוֹת אֶתְחַשִּׁיב לִיה לְבַר נָשׁ כְּשִׁבְעַ
 מְדוּרִין דְּגִיחִינָם, דְּלִכְלָחוּ נְחִית אָדָם

לשון הקודש

וּפְרָשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ. אֵלָּא לְהִיּוֹת בּוֹ קְבוּעַ.
 אֲבָל מֵצַד שֶׁל הָעֵין טוֹב וְרַע, צָרִיד
 לַעֲשׂוֹת בּוֹ עֵקִירָה שִׁיחִינָה מְטַלְטַל וְגוֹלָה
 מִמְקוֹם לְמְקוֹם, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה רַבּוֹתֵינוּ
 שֶׁל הַמְשָׁנָה, אִף חוֹבְבַ עַמִּים וְגו' (דברים לג)
 – אֵלּוֹ אוֹתָם שֶׁמִּכְתָּתִים רַגְלִיחֵם
 מִמְדִּינָה לְמְדִינָה.

וְדַרְשִׁים אוֹתוֹ שֶׁכָּךְ אוֹמַר, בְּזַמֵּן

שֶׁאַתָּה חוֹבְבַ עַמִּים בְּגִלּוֹת בְּחֻטְאֵי הַדּוֹר,
 כָּל קְדוּשָׁיו יִהְיוּ בְּיַדְךָ. וְאַחַר כֵּן אָמַר וְהִם
 תִּכְפוּ לְרַגְלֵךָ, אֵלּוֹ אוֹתָם שֶׁמִּכְתָּתִים
 רַגְלִיחֵם מִמְדִּינָה לְמְדִינָה וּמִמְקוֹם לְמְקוֹם
 לְשָׂא וְלַתֵּן בְּמִשָּׂא וּמִתָּן שֶׁל תּוֹרָה,
 שֶׁהוֹלְכִים מְטַלְטְלִים מִמְקוֹם לְמְקוֹם,
 נַחֲשֵׁב לָהֶם בְּגִלְגּוּל.

שֶׁשֶׁבְעָה מִינֵי עֲנִיּוֹת נַחֲשֵׁב לוֹ לְאָדָם

וּבְתִיבְתָא סָלִיק, דְּעָלִיהוּ אֶתְמַר (ויקרא כו כח) וַיִּסְרְתִי
 אֶתְכֶם אַף אֲנִי שָׁבַע עַל חַטָּאתֵיכֶם. בְּגִין דְּחַב אָדָם
 בְּשַׁבְעָה מִיָּנִין דְּאֲנִין חֲטָה וּשְׁעוֹרָה וְגַפְּן וּתְאֵנָה
 וְרַמּוֹן זֵית שָׁמֶן וּדְבִשׁ. וּבְגִין דָּא הוּוּ אֶמְרִי רַבְּנִין
 דְּמִתְנִיתִין אֵילָן שְׂאֵבֶל אָדָם הָרֵאשׁוֹן חֲטָה הָיָה.
 וְאַחֲרֵינִין אֶמְרִין גַּפְּן הָיָה. וְאַחֲרֵינִין אֶמְרִין תְּאֵנָה
 הָיְתָה, וְלֹא הוּוּ חוֹלְקִין בְּמִלּוּלֵיהוּ, דְּכֻלָּא קְשׁוּמֵי.
 דְּשַׁבְעַת מִיָּנִין נְטוּעִין בְּאַרְצֵי, חֲטָה וּשְׁעוֹרָה.

וְחֵינּוּ דְהִתְּנִין, בְּעֶצְרַת עַל פְּרוֹת הָאֵילָן נִדּוּן כָּל
 עָלְמָא. כְּלָהוּ קָרָא לֹון אֵילָן חַד מְסֻטְרָא
 חַד. וּמְסֻטְרָא אַחֲרָא מִתְּפָרְשָׁן לְשַׁבְעָה מִיָּנִין.
 כְּגוֹן לִוְלָב דְּאֵיְהוּ אַגְדָּה חֲדָא לְתַתָּא וְלַעֲלָא
 מִתְּפָרְשָׁן מִיָּנִין כָּל חַד לְחוֹלְקָה. כְּגוֹנָא דְחִיּוֹן
 דְּאֶתְמַר בְּהוּ (יחזקאל א יא) וּפְנִיָּהֶם וּכְנִפֵּיהֶם פְּרֻדוֹת

לשון הקודש

הַיְתָה. וְלֹא הָיוּ חִלּוּקִים בְּדְבָרֵיהֶם, שֶׁהִכֵּל
 אֲמַת. לְשַׁבְעַת הַמִּינִים נְטוּעִים בְּאַרְצֵי,
 חֲטָה וּשְׁעוֹרָה.

וְחֵינּוּ מַה שֶּׁשָּׁנִינוּ, בְּעֶצְרַת עַל פְּרוֹת
 הָאֵילָן נִדּוּן כָּל הָעוֹלָם. לְכֻלָּם קָרָא אֵילָן
 אַחַד מִצַּד אַחַד. וּמִצַּד אַחַר נְפָרְדִים
 לְשַׁבְעָה מִיָּנִים. כְּמוֹ לִוְלָב שֶׁהוּא אַגְדָּה
 אַחַת לְמִטָּה וְלְמַעְלָה, נְפָרְדִים הַמִּינִים
 כָּל אַחַד לְחִלְקוֹ, כְּמוֹ הַחַיּוֹת שֶׁנֶּאֱמַר בְּהֵן

כְּשַׁבְעָה מְדוּרֵי גֵיהֶנֶם, שֶׁלְכֻלָּם יוֹרֵד
 אָדָם, וּבְתִשּׁוּבָה עוֹלָה, שֶׁעָלִיהֶם נֶאֱמַר
 וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אַף אֲנִי שָׁבַע עַל
 חַטָּאתֵיכֶם. מִשּׁוֹם שֶׁחָטָא אָדָם בְּשַׁבְעָה
 מִיָּנִים, שֶׁהֵם חֲטָה וּשְׁעוֹרָה וְגַפְּן וּתְאֵנָה
 וְרַמּוֹן זֵית שָׁמֶן וּדְבִשׁ. וּמִשּׁוֹם זֶה הָיוּ
 אוֹמְרִים רַבּוֹתֵינוּ שֶׁל הַמִּשְׁנָה, אֵילָן
 שְׂאֵבֶל אָדָם הָרֵאשׁוֹן חֲטָה הָיָה. וְאַחֲרֵיכֵן
 אוֹמְרִים גַּפְּן הָיָה. וְאַחֲרֵיכֵן אוֹמְרִים תְּאֵנָה

מִלְמַעְלָה. וּלְתַתָּא, שְׁתֵּים חִבְרַת אִישׁ וּשְׁתֵּים
מִכְסוֹת אֵת גְּוִיתֵיהֶנָּה.

זְבָאָה אֵיהּ עֵץ דְּאֵיהּ שָׂתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם
דְּאֹרִיתָא. וְיִתִּיר מָאן דְּאֵיהּ מְסֻטָּא
דְּאֵילְנָא דְחַיִּי, דְּאִתְמַר בֵּיהּ אֲשֶׁר פְּרִיּוֹ יִתֵּן
בְּעַתָּו (תהלים א ג), וְדָא שְׂכִינְתָּא וְלֹא אִפִּיק מֵעַת
דִּילָּהּ. (ישעיהו ס כב) אֲנִי ה' בְּעַתָּה אַחִישָׁנָה. בְּעַתָּה ע"ב
פְּנִים לַתּוֹרָה, דְּאֵיהּ ת' מִן עַת וְעָלְהּ לֹא יבּוּל.
בְּגוֹן (דברים ח ד) שְׂמֻלְתָּךְ לֹא בָלְתָה מֵעַלְיָךְ.

וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ. אֵלִין פְּקוּדֵין דְּעֵשָׂה.
דְּאִתְמַר עָלֶיהּ (בראשית לט ג) וְכֹל אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה
ה' מִצְלִיחַ בִּידּוֹ. (מִיָּם הֵינּוּ דְכִתִּיב עַל פְּלָגֵי מַיִם) וְאוֹקְמוּהָ
מְאִירֵי מִתְּנִיתִין דְּאֵיהּ אֹרִיתָא דְּאִתְמַר בֵּיהּ (משלי ה
טו) שְׁתֵּה מַיִם מִבּוֹרֶךְ וְגו'. וְאוֹקְמוּהָ בּוֹר מַיִם מִכְּנָסִים.

לשון הקודש

(יחזקאל א) וּפְנִיָּהֶם וּכְנַפֵּיהֶם פְּרֻדוֹת
מִלְמַעְלָה. וּלְמַטָּה, שְׁתֵּים חִבְרַת אִישׁ
וּשְׁתֵּים מִכְסוֹת אֵת גְּוִיתֵיהֶנָּה.

אֲשֶׁרִיּוֹ הָעֵץ שֶׁהוּא שָׂתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם
שֶׁל הַתּוֹרָה. וְיִתִּיר מִי שֶׁהוּא מִתְּחַד שֶׁל
עֵץ הַחַיִּים, שְׂנֵאֲמַר בּוֹ (בראשית א) אֲשֶׁר
פְּרִיּוֹ יִתֵּן בְּעַתָּו, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה, וְלֹא מוֹצֵיא
מֵעַת שָׁלוֹ. אֲנִי ה' בְּעַתָּה אַחִישָׁנָה.

בְּעַתָּה, שֶׁבַעִים וּשְׁנַיִם פְּנִים לַתּוֹרָה,
שֶׁהוּא ת' מִן עַת, וְעָלְהּ לֹא יבּוּל. כְּמוֹ
שְׂמֻלְתָּךְ לֹא בָלְתָה מֵעַלְיָךְ.

וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ – אֵלִין מִצְוֹת
עֹשֶׂה, שְׂנֵאֲמַר עָלֶיהֶן וְכֹל אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה
ה' מִצְלִיחַ בִּידּוֹ. (מִיָּם הֵינּוּ שְׂכָנוֹב עַל פְּלָגֵי מַיִם)
וּפְרֻשׁוּהָ בְּעַלֵּי הַמְּשָׁנָה שֶׁהִיא הַתּוֹרָה,
שְׂנֵאֲמַר בָּהּ שְׁתֵּה מַיִם מִבּוֹרֶךְ וְגו'.

בְּאֵר מַיִם חַיִּים. הָדָא הוּא דְכִתְיב (שה"ש ד טו) מַעֲיֵן גַּנְיִים
בְּאֵר מַיִם חַיִּים.

מִסְטָרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, אֵיחֵי מַיִם
מְכַנְּסִים לְמַקְנָה. מַיִם מְכַנְּסִים סְרוּחִים.
אֵלִין מִסְטָרָא דְטוֹב. וְאֵלִין מִסְטָרָא דְרַע. וּמַיִם
מְכַנְּסִים (לְמַקְנָה) אֵלִין הֶלְכוֹת וְלְקוּטוֹת דְּאֵנוּן פְּגוּן לְקַט
שְׂכַחָה וּפְאָה לְעֵנִי. הָכִי (אֵנוּן) מַיִם מְכַנְּסִים לְחַהּוּא
דְּאֶקְרִי עֵנִי בְּאוּרִיתָא וּבְפִקוּדִין דִּילָהּ, דְּלִית לִיהּ אֵלָא
מָה דִּיחֵבִין לִיהּ, דְּאֶשְׁתַּקֵּיא מְלַבֵּר עַל יְדֵי אַחֲרָא.

אַבְל אֵלִין דְּסְטָרָא דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי, אֵנוּן דְּמִין
לְבְּאֵר מַיִם חַיִּים, דְּלִית לָהּ פְּסִיקוּ, וְדְמִין
לְעֵץ דְּאֵיחֵוּ נְטוּעַ עַל פְּלַגֵּי מַיִם, אוּ שְׂתוּל דְּאֶעְקְרוּ
הָהוּא אֵילָנָא מֵאַתֵּר דְּיַבְשָׁה וְשְׂתַלוּ לִיהּ עַל פְּלַגֵּי
מַיִם, דְּאֵנוּן מְשַׁלְּשִׁים בְּאוּרִיתָא.

לשון הקודש

בתורה ובמצוותיה, שאין לו אלא מה
שנותנים לו, שנשקה מבחון על ידי
אחר.

אבל אלו של צד של עין החיים, הם
דומים לבאר מים חיים שאין להם
הפסק, ודומים לעץ שהוא נטוע על פלגי
מים, או שתול שעקרו אותו האילן
ממקום של יבשה ושתלו אותו על פלגי
מים, שהם משלשים בתורה.

ופרשה, בור - מים מכנסים. באר מים
חיים. זהו שכתוב מעין גנים באר מים
חיים.

מחצד של עין הדעת טוב ורע, היא מים
מכנסים למקנה. מים מכנסים סרוחים.
אלו מצד הטוב, ואלו מצד הרע. והמים
המכנסים (למקנה) אלו הלכות ולקוטות
שהן כמו לקט שכחה ופאה לעני, כך
המים המכנסים לאותו שנקרא עני

וְאֶת־קְרִיאֹוֹ פִּלְגֵי מַיִם, עַל שֵׁם דְּאִית לְהוּ פְּלֻגְתָּא
 בְּמִתְנִיתִין דִּילְהוֹן וְהָכִי פְּלֻגְתָּא
 דְּאִלְנָא דְחַיִּי, אִיהוּ מַיִם עֲלִיוְנִים זְכָרִים, מַיִם
 תַּחְתּוֹנִים נְקֻבּוֹת, וְאַנּוּן בּוֹכִים בְּגִין דְּלֹא יְהוּ רְחוּקִין
 מִקְדָּשָׁא בְּרִידָה הוּא. וְקְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא עֶבֶד בְּהוּ
 פְּלֻגְתָּא, דְּשׁוּי פִּלְגּוּ לְעֵלָא מִן רְקִיעָא, וּפְלֻגּוּ לְתַתָּא
 מִרְקִיעָא. בְּגִין לְמַחְוֵי אֲשֶׁתְּמוּדַע חֲלוּק בֵּין דְּכוּרִין
 לְנוֹקְבִין. בְּגִין כִּד שׁוּי קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא הַבְּדֵלָה
 בֵּין אַנְפִּין דְּדְכוּרָא לְאַנְפִּין דְּנוֹקְבָא.

וְהָאִי אִיהוּ מִחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם דְּסוּפּוּ לְהִתְקַיֵּם.
 אֲבָל כְּלָהוּ אַחַד, בְּגִין דְּאֶתְמַר בְּאָדָם
 וְאֶתְתָּה (ישעיה נא ב) כִּי אַחַד קָרָאתִיו. וְאֵת א' תּוֹכִיחַ
 דְּאִיהִי י' לְעֵלָא מַיִם דּוֹכְרִין. י' לְתַתָּא מַיִם
 נוֹקְבִין. בְּגִין י"י מִן יֵאֱהָדוּנָה י' אֲשֶׁתְּאָרוּ שִׁית
 אֶתְוֹן בְּאַמְצַעִיתָא, בֵּין י"י מִן יֵאֱהָדוּנָה י' כְּחֻשְׁבָּן

לשון הקודש

הזכריים לנקביים. משום כך שם הקדוש
 בְּרִידָה הוּא הַבְּדֵלָה בֵּין פְּנֵי הַזְּכָר לְפְנֵי
 הַנְּקֵבָה.

וזוהי מחלקת לשם שמים שפופה
 לְהִתְקַיֵּם. אֲבָל כְּלָם אַחַד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 בְּאָדָם וְאֶשְׁתּוֹ, (ישעיה נא) כִּי אַחַד קָרָאתִיו.
 וְהָאוֹת א' תּוֹכִיחַ, שֶׁהִיא י' לְמַעְלָה מַיִם
 זְכָרִים. י' לְמַטָּה מַיִם נְקֻבּוֹת. כְּמוֹ י"י מִן

וְנִקְרָאוּ פִּלְגֵי מַיִם, עַל שֵׁם שׁוּי לְהֵם
 מִחְלָקַת בְּמִשְׁנֵה שְׁלָהֶם, וְכִד הַמְּחַלְקַת
 שֶׁל עֵץ הַחַיִּים הוּא מַיִם עֲלִיוְנִים זְכָרִים.
 מַיִם תַּחְתּוֹנִים נְקֻבּוֹת. וְהֵם בּוֹכִים כְּדִי
 שְׁלֹא יְהִיו רְחוּקִים מִהַקְדּוֹשׁ בְּרִידָה הוּא.
 וְהַקְדּוֹשׁ בְּרִידָה הוּא עוֹשֶׂה בְּהֵם מִחְלָקַת,
 שֶׁשֵּׁם חֲצִי לְמַעְלָה מִהַרְקִיעַ, וְחֲצִי לְמַטָּה
 מִהַרְקִיעַ, כְּדִי שִׁיחֶיהָ נוֹדַע הַחֲלוּק בֵּין

ו' מן א' דאיהו רקיע באמצעיתא. ועלה
אתמר (יחזקאל א כו) וממעל לרקיע אשר על ראשם.
ואתמר ביה דמות כמראה אדם עליו מלמעלה,
ודא א' מן אדם.

ולאו כל פלגתאן שוין. דאית פלגתא למיפלג בין
טוב לרע. ואית פלגתא למיפלג בין דבורין
לנוקבין, כגון מארי מתניתין, דדא הוא חולק על
ההלכה דילה, למתוי מים עליונים לאתגברא על
נוקבא דאיהי מים תחתונים ומאן דאלים גבר.
כגון הלכה דהלל על הלכה דשמאי דאתפפיא
הלכא דשמאי תחות הלכה דהלל. אף על פי
דאלו ואלו דברי אלהים חיים. אלא לאתזאה
דמאן דאיהו מסטרא דנוקבא, צריך לאתפפיא
תחות דבורא. כגון טפה דנוקבא דאתפפיא תחות

לשון הקודש

שנה חולק על ההלכה שלו, שהמים
העליונים יהיו מתגברים על הנקבה
שהיא מים תחתונים, ומי שאלים גובר.
כמו הלכה של הלל על הלכה של שמאי,
שנכנעת ההלכה של שמאי תחת
ההלכה של הלל, אף על פי שאלו ואלו
דברי אלהים חיים. אלא להראות, שמי
שהוא מצד הנקבה, צריך להכנע תחת
הזכר, כמו טפה של נקבה שנכנעת תחת

יאהדונה"י, נשארו שש אותיות באמצע
בין ו"ו מן יאהדונה"י כחשבון ו' מן א'
שהוא הרקיע באמצע, ועליו נאמר (יחזקאל
א) וממעל לרקיע אשר על ראשם, ונאמר
בו דמות כמראה אדם עליו מלמעלה.
וזה א' מן אדם.

ולא כל המחלוקות שוות. שיש מחלקת
לחלק בין טוב לרע, ויש מחלקת לחלק
בין זכרים לנקבות, כמו בעלי המשנה,

דְּדַכּוּרָא אֶקְרִי בִּין. וְאִי טַפְּה דְּנוֹקְבָא שְׁלֵטָא עַל
טַפְּה דְּדַכּוּרָא אֶקְרִי בֵּת.

וְהָכִי אִיהוּ רָזָא וְהָהּ כְּעֵץ שְׁתּוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם,
דְּאֲנוּן רָזִין דְּאֹרִיתָא דְּבַעַל פְּה. וְאֶתְקַרְיָאוּ
דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים מִסְטָרָא דְּאִילָנָא דְּחַיִּי. וְעַלֵּיהּ
אֶתְמַר (משלי כא א) פְּלָגֵי מַיִם לֵב מְלֹךְ בְּיַד ה' עַל כָּל
אֲשֶׁר יַחְפֵּץ יִטְנוּ.

וְאִית פְּלִגְתָּא עַל לְבוּשֵׁי א' מִן אָדָם וְהִינוּ דְּכַר
וְנוֹקְבָא. כְּגוֹן אֵלִין דְּחוֹלְקִין עַל פְּסָקוֹת
דְּלְבוּשֵׁי מִטְרוּנִיתָא, וְעַבְדִּין לֹון כְּמַה פְּרוּקִין, עַלֵּיהּ
אֶתְמַר (תהלים א ג) וְעַלֵּהּ לֹא יבול. (דברים ח ד) כְּגוֹן
שְׁמֵלְתָךְ לֹא בָלְתָה מֵעֲלִידָךְ. וְלֹא אֲנוּן כְּאֲנוּן
לְבוּשֵׁין דְּאֶסּוּר טְמֵאָה פְּסוּל, דְּחַיִּי מְאִי דְּרַבָּנָן
דְּבָלוּ דְּמִתְחַכְּבֵי שָׂדִים בְּהוּ. וְכַל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יַעֲלִית,
אֵלִין פְּקוּדֵי דַעֲשֶׂה.

לשון הקודש

וַיֵּשׁ מַחְלָקַת עַל לְבוּשֵׁי א' מִן אָדָם, וְהִינוּ
זְכָר וְנוֹקְבָה, כְּמוֹ אֵלוּ שְׁחוֹלְקִים עַל
הַפְּסָקוֹת שֶׁל לְבוּשֵׁי הַנְּבִירָה, וְעוֹשִׂים
לָהֶם כְּמַה יְשׁוּבִים. עַלֵּיהֶם נֶאֱמַר וְעַלֵּהּ
לֹא יבול. כְּמוֹ שְׁמֵלְתָךְ לֹא בָלְתָה מֵעֲלִידָךְ.
וְאֵינִם כְּאוֹתָם לְבוּשִׁים שֶׁל אֶסּוּר טְמֵאָה
פְּסוּל, שֶׁהַבְּגָדִים הִלְלוּ שֶׁל רַבּוֹתֵינוּ
שְׁמֵת־בָּלִים, שְׁמֵת־חַכְכִּים בְּהֶם הַשָּׂדִים.

הַזְכָּר שְׁנוֹקְרָא בִּין. וְאִם טַפְּת נִקְבָה
שׁוֹלְטַת עַל טַפְּת הַזְכָּר, נִקְרָא בֵּת.
וְכַאֲן הוּא סוּד וְהָהּ כְּעֵץ שְׁתּוּל עַל פְּלָגֵי
מַיִם, שֶׁל אוֹתָם סוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׁבַעַל
פְּה, וְנִקְרָאוּ דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים מִצַּד שֶׁל
עֵץ הַחַיִּים, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר (משלי כא) פְּלָגֵי
מַיִם לֵב מְלֹךְ בְּיַד ה' עַל כָּל אֲשֶׁר יַחְפֵּץ
יִטְנוּ.

וְעוֹד אֹרִיָּתָא אֶתְקַרִּיאת חוֹמָה, כְּגוֹן (שמות יד
 כב) וְהַפּוֹיִם לָהֶם חָמָה מִיַּמִּינָם. וְאִיהִי חַמָּה
 לְאַמִּין דְּעֵלְמָא דִּלָּא קַבִּילוּ לָהּ, כְּגוֹן מְצָרִים
 דְּאֶתְעֵבִיד לֹון חָמָה וְטַבְּעוּ בּוֹ וּמָתוּ. וְהִינּוּ (הושע יד
 ט) כִּי יִשְׂרָאֵל דְּרַכִּי ה' וְגו'. מִסְטָרָא דִּימִינָא
 אֶתְקַרִּיאת שְׂכִינְתָא חוֹמָה מִסְטָרָא דְחָסֵד דְתַמָּן
 חֲכָמָה. וּמִסְטָרָא דְגְבוּרָה, (זכריה ב ט) וְאַנִּי אֶהְיֶה לָהּ
 נֶאֱמַר ה' חוֹמַת אִישׁ סָבִיב. וּמִסְטָרָא דְעַמּוּדָא
 דְאַמְצָעִיתָא אֶתְקַרִּיאת (מ"א יט יא) רוּחַ גְּדוּלָה וְחֹזֶק.
 גְּדוּלָה מִסְטָרָא דְחָסֵד. וְחֹזֶק מִסְטָרָא דְגְבוּרָה (שמות
 יג ט) בְּיַד חֹזֶקָה וְגו'.

גְּדוּלָה וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוּלָה (שם יד לא).
 מִתְרוֹיְהוּ מְפָרֵק חָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים,
 דְּאֵנּוּן אַמִּין דְּעֵלְמָא דִּלָּא קַבִּילוּ אֹרִיָּתָא. מִרוּחַ ה'
 דְּאֶתְמַר בֵּיה (ישעיה יא ב) וְנָתַתָּה עָלֵינוּ רוּחַ ה'. וְאֶתְקַרִּיאת

לשון הקודש

שֵׁשׁם חֲכָמָה. וּמַצַּד הַגְּבוּרָה – וְאַנִּי אֶהְיֶה
 לָהּ נֶאֱמַר ה' חוֹמַת אִישׁ סָבִיב. וּמַצַּד
 הָעַמּוּד הָאֲמְצָעִי נִקְרָאת רוּחַ גְּדוּלָה וְחֹזֶק.
 גְּדוּלָה מַצַּד הַחָסֵד, וְחֹזֶק מַצַּד הַגְּבוּרָה,
 בְּיַד חֹזֶקָה וְגו'.

גְּדוּלָה וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוּלָה.
 מְשַׁנִּיחֵם מְפָרֵק חָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים.
 שֵׁהֶם אֲמוֹת הָעוֹלָם שְׂלָא קַבִּילוּ תוֹרָה.

וְכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה וְעֲלִית – אֵלוּ מַצּוֹת
 עֲשֶׂה.

וְעוֹד, תוֹרָה נִקְרָאת חוֹמָה, כְּמוֹ וְהַפּוֹיִם
 לָהֶם חָמָה מִיַּמִּינָם. וְהִיא חַמָּה לְאֲמוֹת
 הָעוֹלָם שְׂלָא קַבִּילוּ אוֹתָהּ, כְּמוֹ מְצָרִים
 שְׁנַעֲשִׂתָהּ לָהֶם חַמָּה, וְטַבְּעוּ בָּהּ וּמָתוּ.
 וְהִינּוּ כִּי יִשְׂרָאֵל דְּרַכִּי ה' וְגו'. מַצַּד הַיַּמִּין
 נִקְרָאת הַשְּׂכִינָה חוֹמָה, מַצַּד הַחָסֵד

רַעַשׁ. הָדָא הוּא דְכְתִיב (יחזקאל ג יב) וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל
 רַעַשׁ גְּדוֹל וְגו'. וְעֵתִיד לְאֶעְבְּרָא רַעַשׁ דְּסִטְרָא
 אַחֲרָא דְאִתְמַר בֵּיה לֹא בְרַעַשׁ ה' (מלכים א יט).
 וְאִתְקְרִיאת אֵשׁ, הָדָא הוּא דְכְתִיב (ירמיה כג כט) הֲלוֹא כֹה
 דְּבָרֵי פֶאֶשׁ נְאֻם ה'. וְעֵתִיד לְלַחֵךְ אִשָּׁא דְּסִטְרָא
 אַחֲרָא, דְאִתְמַר בֵּיה לֹא בְאֵשׁ ה'.

אֲשַׁתְּאֵר מַלְכָּא בְּקוֹל דְּמָמְהָ דְּקָה, (דף קכח
 ע"א) דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא צְלוֹתָא בְּחֻשָּׁאֵי,
 דְּבָהּ (תהלים נא יז) אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד
 תְּהִלָּתְךָ דְּבִאֲרַבְעָה אִיהִי רְבִיעֵאָה דְּקָה, דְּאִיהִי
 שְׂכִינְתָּא. אֲבָל תִּלְתַּת קְלָפִין (ויקרא יט כג) שְׁלֹשׁ שָׁנִים
 יְהִיָּה לָכֶם עֲרָלִים לֹא יֵאָכֵל וּבִשְׁנָה הָרְבִיעִת יְהִיָּה
 כָּל פְּרִיֹךְ קוֹדֶשׁ וְגו', דָּא קוֹל דְּמָמְהָ דְּקָה. וּבְגִין
 דָּא אַרְבַּע נִכְנְסוּ לְפִרְדֵּם, תִּלְתַּת דְּעָאֵלוּ בְּתִלְתַּת
 שָׁנִים עֲרָלִים חַד הִצִּיץ וְחַד הִצִּיץ וְנִפְנַע.

לשון הקודש

שְׂכִינְתָּהּ, תְּפִלָּה בְּחֻשָּׁאֵי, שְׂבִיה אֲדֹנָי
 שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.
 שְׂבִאֲרַבְעָה הִיא רְבִיעִית דְּקָה, שְׂהִיא
 הַשְׂכִּינָה. אֲבָל שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת, שְׁלֹשׁ שָׁנִים
 יְהִיָּה לָכֶם עֲרָלִים לֹא יֵאָכֵל וּבִשְׁנָה
 הָרְבִיעִת יְהִיָּה כָּל פְּרִיֹךְ קוֹדֶשׁ, זֶה קוֹל
 דְּמָמְהָ דְּקָה. וּמִשּׁוּם זֶה נִכְנְסוּ אַרְבַּעַה
 לְפִרְדֵּם. שְׁלֹשָׁה שָׁנִים נִכְנְסוּ בְּשְׁלֹשׁ שָׁנִים

מְרוּחַ ה', שְׂנַאֲמַר בּוּ וְנָחָה עָלָיו רוּחַ ה'.
 וְנִקְרְאָת רַעַשׁ. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי
 קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל וְגו'. וְעֵתִיד לְהֶעְבִּיר רַעַשׁ
 שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, שְׂנַאֲמַר בּוּ לֹא בְרַעַשׁ ה'
 (מלכים א-יט). וְנִקְרְאָת אֵשׁ. זֶהוּ שְׂפָתוֹב כֹּה
 דְּבָרֵי פֶאֶשׁ נְאֻם ה'. וְעֵתִיד לְלַחֵךְ הָאֵשׁ
 שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, שְׂנַאֲמַר בּוּ לֹא בְאֵשׁ ה'.
 נִשְׁאֵר הַמֶּלֶךְ בְּקוֹל דְּמָמְהָ דְּקָה, שְׂהִיא

תְּלִיתָאֵי יֵצֵא לְתַרְבוֹת רָעָה. רְבִיעָה דְּעָאל בְּשָׁנָה
הַרְבִּיעֵת קִדְשׁ הַלּוּלָיִם לְה' עָאל בְּשָׁלָם וְנִפְק
בְּשָׁלָם. וְדָא רִזָּא דְּפִרְדָּם בְּתוּךְ הַגֵּן דְּאִיהוּ פ' /
פְּשָׁט, ר' רֵאָיָה דְּפָסוּק, ד' דְּרָשָׁה, כְּמָה דְּאוּקְמוּה
אִין מְשִׁיבִין עַל הַהֲגָדָה.

בְּאֵלֵין תְּלַת נְפָלוּ תְּלַת עֵלְאֵי עֵלְמָא וְנִבְשְׁלוּ.
רְבִיעָאָה דְּאִיהוּ ס' סוּד. רַבִּי עֶקִיבָא עָאל
בְּשָׁלָם וְנִפְק בְּשָׁלָם. וּבְגִין דָּא אֶתְקַרִיאת אֲוִרִיתָא
גִּין. הָדָא הוּא דְּכֶתִיב (שה"ש ד יב) גֵּן נָעוּל. גִּין סְדָרִים
דְּאֲוִרִיתָא סְתִימִין וַחֲתִימִין. וְהִינּוּ מַעֲנֵן חֲתוּם, כְּגוֹן
יֵין חֲתוּם וְסָתוּם דְּלֹא מְנַסֵּף לִיהּ גּוֹי, אֹזַף חֲכִי
צָרִיד לְמַהוּי רִזִּין דְּאֲוִרִיתָא, הָדָא הוּא דְּכֶתִיב (תהלים
קמז כ) לֹא עָשָׂה כֵּן לְכָל גּוֹי. כִּין בְּגִימְטְרִיא סו"ד.
וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהּ מְאִירֵי מִתְנִיתִין אָסוּר לְגַלְאָה
סְתָרֵי תוֹרָה לְגּוֹי, דְּלֹא יִנְסֵף לֹון לַעֲבוּדָה זָרָה.

לשון הקודש

וְנִבְשְׁלוּ. הַרְבִּיעֵי שְׁהוּא ס' סוּד, רַבִּי
עֶקִיבָא נִכְנַס בְּשָׁלוֹם וַיֵּצֵא בְּשָׁלוֹם.
וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרְאת הַתּוֹרָה גִּין. זֶהוּ
שְׁכַתוּב גִּין נָעוּל. גִּין סְדָרִים שֶׁל תּוֹרָה
נִסְתָּרִים וַחֲתוּמִים, וְהִינּוּ מַעֲנֵן חֲתוּם. כְּמוֹ
יֵין חֲתוּם וְסָתוּם שֶׁלֹּא מְנַסֵּף אוֹתוֹ גּוֹי,
אִף כִּךָ צָרִיכִים לְהִיּוֹת סוּדוֹת הַתּוֹרָה. זֶהוּ
שְׁכַתוּב לֹא עָשָׂה כֵּן לְכָל גּוֹי. כִּין

עֵרְלִים – אֶחָד הַצִּיץ וּמַת, וְאֶחָד הַצִּיץ
וְנִפְנַע, שְׁלִישֵׁי יֵצֵא לְתַרְבוֹת רָעָה.
הַרְבִּיעֵי שְׁנִכְנַס בְּשָׁנָה הַרְבִּיעֵית – קִדְשׁ
הַלּוּלָיִם לְה'. נִכְנַס בְּשָׁלוֹם וַיֵּצֵא בְּשָׁלוֹם.
וְזֶהוּ סוּד שֶׁל הַפִּרְדָּם בְּתוּךְ הַגֵּן שְׁהוּא: פ' /
פְּשָׁט, ר' רֵאָיָה שֶׁל פָּסוּק, ד' דְּרָשָׁה, כְּמוֹ
שְׁבִאָרוּהָ אִין מְשִׁיבִין עַל הַהֲגָדָה.
בְּשִׁלְשָׁתָה הָאֵלוּ נְפָלוּ שְׁלִשָּׁה עֲלוּיָנֵי עוֹלָם

וְאִי תִימָא הָא אוֹקְמוּהָ רַבְּנֵי דְאַנְשֵׁי בְּנִסְתָּ
הַגְּדוּלָּה קְטִילוּ לְאַרְיֵה דְעֵבוּדָה זָרָה דְאִיהוּ
יִצְר הָרַע, דְּמִיּוֹנּוּ בְּאַרְיֵה, דְּעָלָה אָמַר דָּוִד (תהלים י'
ט) יָאֲרַב בְּמִסְתָּר בְּאַרְיֵה בְּסִכָּה יָאֲרַב לְחִטּוּף עָנִי.
וְלִית עָנִי אֶלָּא עָנִי מְאֹרִיתָא וּמְפֻקֻּדִין דִּילָהּ.
בְּגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַחְוֵי בְּגִלוּתָא בְּדוּחְקָא,
וּבְגִין דְּלֹא לָהּוּי טוֹעִין בִּיהּ בְּכַבֵּד הַמָּס
וּבְכַבֵּד הַמְּלָאכָה בְּאֲבוּד דְּדַעַת קְטִילוּ לִיהּ וּבְגִין
דְּלֹא יִתְפַּשְׁטוּ בְּעֵרְוֵיזַת סְמוּ עֵינֵי דְיִצְר הָרַע דְּבְנֵי
נְשָׂא וְאוֹקְמוּהָ דְאַרְיֵה דְעֵבוּדָה זָרָה כַּד תְּפִסּוּ לִיהּ
בְּנִימָא חֲדָא דְנִשְׂר מִנֶּה. צוּחַת קָלָא עַד אַרְבַּע
מֵאוֹת פְּרָסָה. בְּגִין דָּא עָאלוּ לִיהּ בְּמֵאנָא דְעַפְרַת
וְלֹא אֶשְׁתַּמַּע קָלָהּ בָּהּ, וְאוֹקִידוּ לִיהּ בְּנוֹרָא, לְקִים
בִּיהּ (דברים ז' כה) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ.

 לשון הקודש

בְּגִימְטְרִיא סו"ד. וּמִשּׁוּם זֶה פְּרִשׁוּקָה בְּעֵלֵי
הַמִּשְׁנָה, אָסוּר לְגִלוּת סְתְרֵי תוֹרָה לְגוּי,
שְׁלֹא יִנְסַף אוֹתָם לְעֵבוּדָה זָרָה.
וְאִם תֵּאמַר, הֲרֵי פְּרִשׁוּקָה רַבּוּתֵינוּ
שְׁאֵנֵשִׁי בְּנִסְתָּ הַגְּדוּלָּה הֲרֵגוּ אֶת הָאֲרִיָּה
שֶׁל הָעֵבוּדָה זָרָה שֶׁהוּא יִצְר הָרַע, דְּמִיּוֹנּוּ
בְּאַרְיֵה, עָלִיו אָמַר דָּוִד (תהלים י'
ט) יָאֲרַב בְּמִסְתָּר בְּאַרְיֵה בְּסִכָּה יָאֲרַב לְחִטּוּף עָנִי,
וְאִין עָנִי אֶלָּא עָנִי מִהַתּוֹרָה וּמִמְצוּוֹתֶיהָ.
מִשּׁוּם שְׁעֵתִידִים לְהִיּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּדַחַק

בְּגִלוּת, וּבְדִי שְׁלֹא יִהְיוּ טוֹעִים בּוֹ בְּכַבֵּד
הַמָּס וּבְכַבֵּד הַמְּלָאכָה בְּאֲבוּד הַדַּעַת,
הֲרֵגוּ אוֹתוֹ. וּבְדִי שְׁלֹא יִתְפַּשְׁטוּ בְּעֵרְוֵיזַת,
סְמָאוּ אֶת עֵינֵי יִצְר הָרַע שֶׁל בְּנֵי אָדָם,
וּפְרִשׁוּקָה שְׁאֲרִיָּה שֶׁל עֵבוּדָה זָרָה,
כְּשֶׁתְּפִסּוּ אוֹתוֹ בְּנִימָה אַחַת שֶׁל נִשְׂר
מִמֶּנּוּ, צוּחַת קוֹל עַד אַרְבַּע מֵאוֹת פְּרָסָה.
מִשּׁוּם זֶה הַבְּנִיּוֹס אוֹתוֹ בְּכָלִי שֶׁל עַפְרַת,
וְלֹא נִשְׁמַע בּוֹ קוֹלוֹ, וְשִׂרְפוּ אוֹתוֹ בָּאֵשׁ,
לְקִים בּוֹ (דברים ז' כה) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן

וּבְגִינָא דְתַקִּינוּ אַבְהֵן תִּלְתַּת צְלוֹתִין בְּעֵתִין יְדִיעֵן
 חָכִי תַקִּינוּ רַבְּנֵן לְשִׁלְשׁ שְׁנוֹתֵינוּ בַּמִּקְרָא
 בַּמִּשְׁנָה בַּתְּלֻמוּד. וּבְגִינֵיהוּ אוֹקְמוּהָ דְעֵתִיד קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְמִימַר קְבַעְתָּ עֵתִים לַתּוֹרָה. וְאוֹקְמוּהָ
 דְמָאן דְמַתְעַסֵּק בַּמִּשְׁנָה (גלע"ד בַּתְּלֻמוּד) בְּאֵילוּ הַתְּעַסֵּק
 בְּכֹלָא. בְּגִין דְאִיהִי כְּלִילָא בַּמִּקְרָא בַּמִּשְׁנָה בַּתְּלֻמוּד.
 וּבְגִין דָּא אֶתְמַר בְּאַהֲרֹן (ויקרא טז ג) בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן אֶל
 הַקֹּדֶשׁ בְּפָר בֶּן בָּקָר לְחֻטָּאת וְאֵיל לְעוֹלָה. בְּפָר
 לְכַפֵּרָא עַל עֲגֻלָּא. וְאֵיל לְאַדְפָּרָא עֶקְדַת יִצְחָק.

וְעוֹד בַּמִּקְרָא תַקִּינוּ דְמַלְמַד לֹא יְהֵא רִשָּׁאי
 לְאוֹלְפָא יִתִּיר מֵעֲשָׂרִין וְחַמְשָׁה תִּינוּקוֹת.
 וְרִזָּא דְמַלְתָּה מִיְמִינָא (במדבר ו כג) כִּי תִבְרַכּוּ, מְסֻטָּרָא
 דְשִׁמְאָלָא (ירמיה כג כט) הֲלוֹא כִי דְבַרִי כָּאֵשׁ נָאִם ה'.
 וְהִינוּ (שמות ב יב) וַיִּפֶן כִּי וְכִי וַיֵּרָא כִי אִין אִישׁ.

לשון הקודש

כָּאֵשׁ.

נֵאמַר בְּאַהֲרֹן, (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן
 אֶל הַקֹּדֶשׁ בְּפָר בֶּן בָּקָר לְחֻטָּאת וְאֵיל
 לְעוֹלָה. בְּפָר לְכַפֵּר עַל הָעֶגְלָה, וְאֵיל
 לְהַזְבִּיר אֶת עֶקְדַת יִצְחָק.

וְעוֹד, בַּמִּקְרָא תַקִּינוּ שְׁמַלְמַד לֹא יְהִיָּה
 רִשָּׁאי לְלַמֵּד יוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים וְחַמְשָׁה
 תִּינוּקוֹת, וְסוּד הַדְּבָר - מִזְמִין כִּי
 תִבְרַכּוּ, מִצַּד הַשִּׁמְאָל הֲלוֹא כִי דְבַרִי
 כָּאֵשׁ נָאִם ה'. וְהִינוּ וַיִּפֶן כִּי וְכִי וַיֵּרָא

וּכְמוֹ שֶׁתַּקִּינוּ הָאֲבוֹת שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת
 בְּזִמְנִים יְדוּעִים, כִּד תַּקִּינוּ רַבְּנֵן לְשִׁלְשׁ
 אֶת שְׁנוֹתֵינוּ בַּמִּקְרָא בַּמִּשְׁנָה וּבַתְּלֻמוּד.
 וּבְגִלְגָּלִים בְּאֵרוֹ שְׁעֵתִיד הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לוֹמֵר, קְבַעְתָּ עֵתִים לַתּוֹרָה? וּפְרָשׁוּהָ,
 שְׁמִי שְׁמַתְעַסֵּק בַּמִּשְׁנָה (בַּתְּלֻמוּד), בְּאֵילוּ
 הַתְּעַסֵּק בְּכֹל, מִשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה
 בַּמִּקְרָא בַּמִּשְׁנָה וּבַתְּלֻמוּד. וּמִשּׁוּם זֶה

לְקַבְּלֵיהוּ כִּי אֵתְּוֹן דְּקַרְיַאת שְׁמַע עֲרַבִּית וְשַׁחֲרִית
בְּקֶרֶא קַדְמָאָה דְּקַרְיַאת שְׁמַע. וְלִית לְאַרְבַּא יַתִּיר
וְכָל מָאן דְּקֶרֶא קַרְיַאת שְׁמַע עֲרַב וּבְקֶר, כְּאֵלוּ
מְקַיִם (יהושע א ח) וְהִגִּיתָ בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה.

וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ. מֵאֵי מִשְׁכְּלִים. אֵלִין אֲתָוֹן
דְּאֹרִיתָא. יִזְהָרוּ אֵלִין נְקוּדִין
דְּנִתְרִין בְּאַתָּוֹן בְּנִשְׁמַתָּא בְּנוּפָא. כִּזְהַר. אֵלִין טַעְמֵי
תּוֹרָה דְּאֵנוּן כְּתָרִין עַל רִישֵׁיהוּ דְּאַתָּוֹן, כְּרַקִּיעָא
דְּאִיהוּ עַל אֶרְעָא כְּכַתְרָא. וְאַתָּוֹן וְנְקוּדֵי וְטַעְמֵי
אֵנוּן בְּנִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנַפְשָׁא.

אַתָּוֹן אֵנוּן מְסַטְרָא דְּנַפְשָׁא דְּאִיהִי כְּרַבּוּעָא.
וְנְקוּדִין בְּעַגּוּלָא דְּאַתָּוֹן בְּעַגּוּלָא בְּגִין דְּאֵנוּן
כְּאָדָם דִּי יִצְרָה. נְקוּדִין אֵנוּן מְסַטְרָא דְּרוּחָא כְּאֵנוּן
גְּלַגְלִין דְּאַתָּוֹן בְּגְלַגְלִיא. וְכַמָּה דְּרוּחָא אֲנַהֲיג לְכָל

לשון הקודש

– אלו טעמי תורה, שהם כתרים על
ראשי האותיות, כרקיע שהוא על הארץ
ככתר. והאותיות והנקודות והטעמים הם
בנשמה ורוח ונפש.

האותיות הן מצד הנפש שהיא כרבווע,
והנקודות בעגול שבאים בעגול משום
שהם כמו אדם של יצירה. הנקודות הן
מצד הרוח פאותם הגלגלים שבאים
בגלגול. וכמו שהרוח מנהיג את כל

כי אין איש. כנגדם עשרים והמש
אותיות של קריאת שמע ערבית
ושחרית בפסוק הראשון של קריאת
שמע, ואין להאריך יותר. וכל מי שקורא
קריאת שמע ערב ובקר, כאלו מקיים
והגית בו יומם ולילה.

והמשכלים יזהרו. מי המשכלים? אלו
אותיות התורה. יזהרו – אלו הנקודות
שמאירות באותיות כנשמה בגוף. כזהר

עֲרִקוּן דְּדָמָא דְּדַפְקוּן מִן לְבָא, הָכִי אֲתוֹן מִתְנַהֲגוּן
 לְגַבֵּי נְקוּדוֹין. וְרָזָא דְּמַלְהָ (יחזקאל א ב) אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה
 שְׁמָה הַרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ.

בְּגִין דְּרוּחָא דְּבַר נֶשׁ מִתְמָן אֲתַנְטִילַת מִדְּרָגָא
 דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (יחזקאל א) כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוּפְנִים.
 דְּאֲנִין גּוּפָא לְרוּחַ לְנְקוּדוֹין. דְּאֲנִין רוּחִין קְדִישִׁין
 מִרוּחַ הַחַיָּה אֲנִין. נִשְׁמַתָּא אֲתִי מִכּוּרְסֵיָא. וּבְגִין
 דְּתַמָּן יְהוּהּ דְּאִיהוּ מְנַהֵיג פְּלָא. טַעְמֵי דְּאֲנִין פְּתָרִין
 דְּאוּרֵיתָא אֲנִין מִסְטָרָהָא.

תָּא חַזִּי, כֹּל אֲתִין אֲנִין מִסְטָרָא דְּאֲתוֹן דְּאוּרֵיתָא
 דְּכְלִילָן בְּשִׁכְנֵתָא. צְדִיק אִיהוּ נְטִיל
 לְשִׁמְאָלָא דְּאִיהוּ יִצְחָק, ק"ץ ח"י, חֵי עֲלָמִין קָשִׁיר
 בְּשִׁמְאָלָא. וְשִׁכְנֵתָא תַתָּא מִסְטָרָא דְּשִׁמְאָלָא
 אֲתַמַּר בֵּיהּ, (בראשית א ב) וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּחִלָּה. וּמִסְטָרָא

לשון הקודש

יְהוּהּ, שְׁהוּא מְנַהֵיג אֶת הַכּל, הַטַּעְמִים
 שְׁהֵם הַפְּתָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הֵם מְצֻדָּה.
 בַּא וְרָאָה, כֹּל הָאוֹתוֹת הֵן מְצֻד
 הָאוֹתוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁכּוֹלוֹת בְּשִׁכְנָה.
 הַצְּדִיק גּוֹסֵעַ לְשִׁמְאָל שְׁהוּא יִצְחָק. ק"ץ
 ח"י, חֵי הָעוֹלָמִים קָשִׁיר בְּשִׁמְאָל,
 וְהַשְּׁכִינָה הַתַּתְּחוּנָה מְצֻד הַשִּׁמְאָל נְאֻמַּר
 בֵּיהּ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּחִלָּה. וּמְצֻד הַיְמִין וּבַחֵי,

הָעֲרִיקִים שֶׁל הַדָּם שְׂדוּפָקִים מִן הַלֵּב, כִּד
 הָאוֹתוֹת מִתְנַהֲגוֹת לְנְקוּדוֹת. וְסוּד הַדְּבַר
 – אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הַרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ.
 מְשׁוּם שְׁרוּחֵי שֶׁל אָדָם מְשִׁם נְטִלָּה,
 מִתְדַרְגָּה שְׁנַנְאֻמַּר בֵּיהּ (יחזקאל א) כִּי רוּחַ
 הַחַיָּה בָּאוּפְנִים, שְׁהֵם גּוּף לְרוּחַ לְנְקוּדוֹת,
 שְׁאוֹתָן רוּחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת הֵם מְרוּחַ הַחַיָּה.
 הַנְּשִׁמָּה בָּאָה מִהַכְּסָא. וּמְשׁוּם שְׁשֵׁם

דִּימִינָא וְבִהּוּ, בּוּ הוּא. וּמִסְטָרָא דְעֵמוּדָא
 דְאַמְצָעִיתָא וְחֻשְׁדָּה עַל פְּנֵי תְהוּם (שם). וְאַלִּין אֲנוּן
 לְבוּשִׁין דְשְׂכִינְתָא תַתְּאָה בְּגִלוּתָא. וּמֵאן גָּרִים הֵאִי.
 אֵלָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קִדְם דְבְרָא עֲלֵמָא הָוָה
 סְתִים יְהוּה.

לְבַתֵּר אֲתַפְּשֵׁט ה' לְתַתָּא וְאַתְמַר בֵּיה וְהָאֲרִץ
 הָיְתָה תְהוּ וְבִהּוּ. וְרָזָא דְמַלְכָּה (שם ב ד) אֵלָהּ
 תּוּלְדוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאֲרִץ בְּהַבְּרָאָם. בְּה' בְּרָאָם. הָרִי
 לָךְ דְּהָוָה לְבוּשָׁה תְהוּ. וּבְגִין דָּא כִּי לֹא הִמְטִיר
 ה' אֱלֹהִים וְגו' (שם ב). לֹא הָוָה נְחִית נְבִיעוּ עֲלֵיהּ. בְּגִין
 דְאָדָם אִין, דְּהָוָה בַּעֲלָה לְעֵלָא סְתִים בְּאִין. עַד
 דְאַתְפְּשֵׁט ו' מִן יְהוּ דְאִיהוּ בִּינָה ם דְאִיהִי מְקוּרָא
 דְנְבִיעוּ דְאִיהִי נְקֻדָּה סְתִימָאָה. וּמִיָּד וְהִשְׁקָה אֶת
 כָּל פְּנֵי הָאָדָמָה.

 לשון הקודש

בו הוא. ומצד העמוד האמצעי וחשד על
 פני תהום (שם). ואלו הם הלבושים של
 השכינה התחתונה בגלות. ומי גרם את
 זה? אלא הקדוש ברוך הוא קדם שברא
 העולם היה נסתר יהוה.
 אחר כך התפשטה ה' למטה, ונאמר בו
 והארץ הייתה תהו ובהו. וסוד הדבר –
 אלה תולדות השמים והארץ בהבראם,
 ומיָּד וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי
 הָאָדָמָה.

בו הוא. ומצד העמוד האמצעי וחשד על
 פני תהום (שם). ואלו הם הלבושים של
 השכינה התחתונה בגלות. ומי גרם את
 זה? אלא הקדוש ברוך הוא קדם שברא
 העולם היה נסתר יהוה.

אחר כך התפשטה ה' למטה, ונאמר בו
 והארץ הייתה תהו ובהו. וסוד הדבר –
 אלה תולדות השמים והארץ בהבראם,